

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serisori nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenföld & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppolik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opolđ (VII Erzsébet-körsut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
#-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul lui Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 120.

Brașov, Miercuri 30 Mai (12 Iunie).

1907.

Indispoziție după jubileu.

Curioși oameni mai sunt guvernanții unguri de azi. Ei au aranjat jubileul încoronării pentru a serba pe rege și activitatea lui de patruzeci de ani, și în ziua ce a urmat după serbare, ba chiar înaintea și în decursul serbarei, tot ei se jăluiesc în toate tonurile, că nu se pot înțelege cum se cade cu regele.

Vicepreședintele partidului celui mai puternic din coaliție scria în ajunul jubileului, că legile și națiunea nu sunt pătrunși de aceleași idei și nu sunt însuflețiți de aceeași dorință; „un monarh care a început să domnească în 1848 și care a fost încoronat la 1867, nu poate înțelege lumea de astăzi și de aceea națiunea maghiară nu este răspunzătoare pentru situațiunea de față și abnormități ale ei“. Așa vorbește amintitul vicepreședinte al partidului independist, Ugron, și pe această coardă cântă foilele independenței de tot soiul. Monarhul nu le poate face pe voie în toate, pe deplin și îngrabă cum doresc ei, deci încep ași pierde paciența și în indispoziția lor, că nu li-se brodesce după plac, fac responsabil pentru aceasta pe însuș purtătorul coroanei.

Aceasta o spune pe față Hollo în ziarul său. Vorbind de situația neschimbată zice: „Pe rege nu-l mai acopere acum partidul liberal, și așa personagiul înalt, care în înțelesul constituției noastre nu poate sta neacoperit și nu poate fi atins de luptele politice, e constrâns a lua asupra-și responsabilitatea pentru denegarea împlinirii voinței națiunii“.

Nu schimbă nimica din situațiunea aceasta delicată și periculoasă — zice mai departe același ziar — împrejurarea că avem guvern constituțional, care e dator să acopere pe purtătorul coroanei. Acest guvern are caracter de transitoriu, și-a luat asupra-și împlinirea unor anumite probleme, ceea-ce însă nu înseamnă că

cu privire la divergențele existente ar împărtași punctul de vedere al purtătorului coroanei, căci atunci nici un minut n'ar putea să se razime pe „națiune“.

Până acuma a mai mers cum a mai mers, dar de aici încolo guvernul nu va mai putea temporiza, ci va trebui să procedă la rezolvarea problemelor sale capitale. Divergențele se vad din ce în ce a fi mai mari decât s'au părut la început. „Dar ne putem oare mira de aceasta când știm“, zice foaia din chestiune, că altfel înțelege regele toată situațiunea Ungariei și altfel „națiunea“? — E espicabilă deci și nesiguranta de care zic că sunt cuprinși.

Concluziunile, la cari ajung după astfel de contemplări pesimiste, ni sunt prea bine cunoscute. E vorba de lupta pe care n'o poate încunjura „națiunea“ și de concentrarea tuturor forțelor ei ca să poată învinge.

Dacă va merge tot așa cu concentrarea, cum s'a întâmplat în ședința de Vineri și de ieri a camerei ungare, când au violat imunitatea unui deputat naționalist întrebându-l forța brutală și când în urmă a refuzat de a da satisfacția cerută pentru această violare ne mai auzită, atunci va fi slabă treaba cu învingerea pusă în perspectivă.

Serbarea jubileului a dat numai privilegiu ca să se cunoască și mai mult contrastele, ce există în adevăr în viața de stat a Ungariei, și tot mai lămurit se vede că cei ce conduc azi frânela guvernului și-au pierdut cu totul busola și dacă acum se plâng, că purtătorul coroanei nu-i poate înțelege în multe, ei înșiși par a fi ajunși în halul în care nu-și mai pot da seamă nici de îndatoririle lor, nici de ceea-ce se petrece în jurul lor.

Bine zice un ziar străin, că guvernării din coaliție și astăzi dovedesc, că de la 1848 n'au uitat și n'au învățat nimic.

bărbatul meu. E adevărat, că stă sub farmecul acestei femei, însă omagiile ce i-le aduce nu vatămă până acum respectul ce mi-l dărește.

»Dar dacă acest farmec ar fi în defavorul Majestății Voastre —, îndrăzni a observa generalul.

»Atunci hotărîrea mea e luată. Voiu părăsi îndată această țară, de care nu mă leagă nimic, decât numai iubirea cătră bărbatul meu.«

Gânditor ascultă generalul, însă nu răspuse nimic.

Puținele ore libere pe care le mai avea împărăteasa, le folosi cu predilecție a se duce la locul tainic din parc. Ea se simția atrasă acolo ca de-o putere magică. I-se părea, că acest petec de pământ, peste care se întindea o liniște adâncă, izolată, va influența încă asupra sorții ei.

Nu întâlnia acolo nici un om afar' de sentinela, care își făcea pașii prescriși în mod mehanic.

În timpul acesta Țarul își da toată silința să afle cauza, pentru ce această sentinela era plasată acolo. Însă fără nici un rezultat. Se părea ca și cum vâul, care acoperia această taină, nu se va putea ridica niciodată. O natură însă cum era a Țarului Nicolae nu se putea ușor conforma acestei situațiuni. C'o voință de fier și obicinuit să-și ducă în îndeplinire toate

Majestatea Sa se întoarce la Viena.
Se anunță din Budapesta, că Majestatea Sa va pleca astăzi la 9 oare seara la Viena. Călătoria aceasta să zice, că este urgentă. Știrea despre plecarea grabnică și neașteptată a Monarhului, a produs mare surprindere în cercurile politice ungurești, fiindcă fusese plănuț, că după festivitatea de încoronare regele va petrece încă o lună de zile la Budapesta și la Gödöllő. În timpul acesta se plănuiseră să se facă primiri la curte. Oficiul mareșalului curței a făcut pregătirile necesare pentru plecarea Majestății Sale.

Conflictul cu Croația. Eri au sosit în Budapesta aproape toți deputații croați pentru a lua parte în număr complet la desbaterile proiectului privitor la pragmatica de serviciu a impiegatilor dela căile ferate. Toți deputații au declarat, că nu vor ceda sub nici o condițiune din punctul lor de vedere.

Din dieta ungară.

Ședința de Luni 10 Iunie n.

În ședința de ieri a dietei a luat cuvântul înaintea de a intra în ordinea zilei dep. Dr. I. Maniu, propunând după o lungă și precisă espunere a evenimentelor din ședința de Vineri trecută, ce comisiunea de imunitate să se îndrume să raporteze despre violarea imunității deputatului Dr. Valda în termen fix. Această propunere, precum știm, a căzut. Pentru ea au votat 54 deputați, iar contra 99 și astfel comisiunea de imunitate va raporta când va voi ea, nefiind legată de termen.

Din discursul dep. Maniu publicăm astăzi după ziarul »Lupta« partea primă. Iată-o:

Dep. Iuliu Maniu: On. Cameră! Sunt convins de gravitatea momentului acum când aduc în discuție ședința precedentă a camerei, pentru apărarea dreptului de imunitate. Vă mărturisesc sincer că simt nevoia întregii mele puteri sufletești, gândind la cele petrecute în ședința trecută, cari prin ofensa grea ce ni s'a făcut îmi alungă tot sângele în față. Arăt cu calmitatea cerută de rațiune toate împrejurările și faptele cari să (zgomot în stânga) constituie vătămarea atât a dreptului de imunitate, cât și a regulamentului Camerei. (Zgomot în stânga). On. cameră, când în ședința trecută colegul nostru A. Valda... (O voce: Afară cu el!) a fost silit de forță brachială să părăsească sala de ședințe...

și prin urmare a fost împiedecat în exercitarea drepturilor sale de reprezentat al poporului, — cazul acesta a încetat de a mai fi numai cazul lui Valda: în acel moment acesta s'a prefăcut în o chestiune de drept constituțional și în o chestiune a parlamentarismului. Am deplina încredințare, că tranșarea acestei chestiuni nu e numai în interesul nostru, al acelor cari se simțesc vătămăți prin cazul acesta ci și în al constituției și al întregului sistem parlamentar.

Csiszmadia Endre: Trădătorii de patrie n'au loc aici. (Zgomot).

I. Maniu: Tocmai aceste considerații ne fac ca pentru rezolvirea acestei chestiuni să nu ne luăm refugiul la mijloace extreme, pe cari mulți le așteaptă sau le doresc chiar, sau la putere brachială (zgomot în stânga) ci să o aducem înainte de toate aici în parlament pentru ca acest parlament să dovedească prin rezolvirea acestei chestiuni că în adevăr e demn... să poarte acest nume. Noi, on. cameră, — atât Al. Valda cât și noi ceilalți tovarăși de principii...

Hody Gyula: Uite că se indentifică cu el!

I. Maniu: ...atitudinea noastră o facem pendentă de atitudinea acestui parlament. (Voci în stânga: Și noi! Zgomot. Preș. sună.)

Zboray M.: Regulamentul camerei trebuie respectat cu ori-ce preț.

I. Maniu: On. cameră, când aduc pe tapet acest caz fără pereche în istoria parlamentarismului (Zgomot în stânga extremă Președ. sună) și când o spun aceasta ca chestiune de vătămare a imunității având totodată a ne opri și la chestiunea vătămării regulamentului camerei, simt și eu că acești paragrafi simpli și rigizi nu corespund pe deplin mării importanțe a chestiunii de care ne ocupăm. Dar ne-am luat refugiul la acest expedient, pentru-că noi suntem aceia, cari nu voim să părăsim calea legilor și a drepturilor cu nici un preț. (Zgomot extraordinar. Contestări. Sbierețe.)

Hentaller L.: Trădători de patrie sunteți. (Zgomot în stânga.)

I. Maniu: Crezul nostru e că legea trebuie respectată înainte de toate, (Zgomot) deci trebuie să se aplice conștiincios și legile cari normează activitatea camerei. Dar în ședința trecută On. cameră a fost vătămată imunitatea unui deputat.

O voce în stânga: S'a făcut abuz de imunitate.

Își închipuise, că va merge mai ușor. Ea era de părere, că pe când venise la Zarskoje-Selo, cauza ei a fost câștigată deja pe jumătate, iar acum de când se afla aici, planul nu voia de loc să mai avanseze.. Eudoxia sări în sus.

Din gura-i rumenă ieși o injură, iar cu piciorul ei mic lovi de ciudă parchetul, încât se cutremură.

Sunt natuiri, cari își pierd răbdarea, când nu pot să ajungă de-a dreptul la ținta ce și-au propus-o, își ies din fire și fac prostii. Astfel ei singuri își mână carul între pietrii, după-ce cu îngrijire pornise pe drumul bun.

Tocmai așa se întâmplă și cu Eudoxia Razumin.

»Ce faci porumbața mea?« întrebă Odaskoff mirat. — »Să mă crezi, că nu asta e modul, prin care să răpești acestei străine inima Țarului. Unde e precauțiunea, pe care ai arătat-o la început? Cunoșc pe Țar. Un cuvânt neprecuțat, o mișcare, care-i displace, și totul e pierdut!«

Ea răsbe batjocoritor. În inima ei clocotea. Era iubire — era ură — ea singură nu știa. Numai atâta știa, că așa nu poate merge mai departe. Era deja obosită de-a se preface mereu, pentru a nu-și trada dorințele-i ascunse.

»E egal«, murmură ea. »Așa ori așa! În orice caz trebuie să se hotărască!«

ECILETONUL »GAZ. TRANS.«

Roza uitată.

Povestire istorică de Silvestru Frey.

— Ur mare. —

4.

În Zarskoje-Selo se povesteau multe în taină de lacheii dela curte.

Țarul își petrecea tot timpul liber în societatea femeii cu ochi fulgerători, care era aici ca oaspe. Fără îndoială că Eudoxia Razumin se apropia tot mai mult de ținta ei. Fizonomia încrezută, ce-o avea ea în timpul din urmă, dovedea că e pe deplin conștia de succesele ei.

Așa trecură câteva zile în serbări variate ce se aranjau în castelul până acum liniștit.

Generalul Klinger urmărea toate ce se petreceau aici c'o încordată atențiune.

»Cât de mult trebuie că suferiți Majestate«, zise el, fiind iar odată mător când Eudoxia Razumin își îndreptă în prezența împărătesei privirea ei de sironă asupra împăratului.

»Numai Dumnezeu știe!« răspuse împărăteasa, »însă asta nu mă va reținea de a-mi împlini datoria. De altcum încă n'am nici o cauză să mă plâng serios de

I. Maniu: Cred, că nu mai e nevoie să descriu, ce s'a petrecut în aceea ședință, pentru că cu toții le știți bine, — aflu de bine, să înșir numai acele momente, cari constituiesc vătămarea imunității. Cred că nu e de prisos să accentuez, că vătămarea imunității constituie tot, ce împiedecă pe un deputat în exerciarea drepturilor și datorilor lui de deputat, ce limitează libertatea activității lui de deputat, sau ce e în stare să provoace așa ceva. (Zgomot în stânga).

O voce în stânga: Tradarea de patrie nu cade în cadrul acestor libertăți!

I. Maniu: Amăsurat acestor puncte de mănecare, imunitatea lui A. Vaida a fost vătămata atunci, când înainte de deschiderea ședinței deputatul Horváth József (nagyvázsonyi) i-a strigat lui Vaida: »pe trădătorul acesta de patrie trebuie să-l aruncăm afară«. (Voci și sgomot în stânga extremă: A avut dreptate. Președintele sună).

Președintele: Liniște, d-lor!

I. Maniu: ...și a declarat, că până e Vaida în cameră nu se poate intra în discuție. (Voci: Bine a zis! Aprobări frenetice în stânga extremă.) Această faptă a d-lui Horváth constituie vătămarea imunității, pentrucă prin aceasta a provocat de-a dreptul și a dat prilejul ca Vaida de fapt să fie împiedecat în exerciarea drepturilor sale de deputat.

Somogyi A.: Datoria lui e să nu vie aici!

M. Polit: Fi bun nu întrerupe.

Somogyi A.: Taci d-ta dacă nu-ți vine la socoteală. (Voci: Dați-i apă bătrânului! Sgomot. Președintele sună.)

I. Maniu: A doua oară a fost vătămatur dreptul de imunitate al deputatului Vaida, când d-l Somogyi Aladár a alergat cătră el pentru a-l împiedeca în exerciarea drepturilor lui și când l'a silit să părăsească sala de ședințe și atunci când, numai grație tovarășilor de principii ai lui Vaida, acela nu și-a putut duce la îndeplinire intențiunea.

Somogyi A.: Destul de rău. (Sgomot și aplause frenetice la adresa lui Somogyi.)

I. Maniu: Pe deputatul Somogyi l'au urmat mai mulți inși și în urma acesteia între cei cari atacau și între cei cari se apărau s'a născut o strașnică încăierare.

Dreptul de imunitate al deputatului Vaida a mai fost vătămatur când d-l Szentiványi Árpád (Strigăte: Trăiască Szentiványi! cari țin mai multe secunde).

Preș. Doresc numai să atrag atențiunea d-lui deputat asupra unui moment. D-l deputat a zis, că »în fața Camerei«. Dar în acel timp era pauză. (Voci în stânga: Așa e!) Prin urmare nu se poate spune că s'ar fi întâmplat în fața camerei. Nu s'a întâmplat în fața camerei nimic, ce ar fi contrar ori regulamentului, ori dreptului de imunitate. (Vii aprobări în stânga.)

I. Maniu: S'a violat dreptul de imunitate și prin faptul, că d-nii deputați Szentiványi Árpád, Hentaller Lajos, Horváth Gyula și Markos Gyula, urmați de ceilalți membri ai partidului patruzeciști-optist au mers spre Alexandru Vaida și l'au silit să-i părăsească locul și să iasă din Cameră. (Voci în stânga: Foarte bine au făcut.) S'a violat imunitatea și prin faptul, că d-l Rath Endre, președinte al Camerei... (Ilaritate în stânga. O voce: Și consilier intim...) Domnul Rath Endre, no-

tarul Camerei, l'a luat pe d-l Vaida de mână și l'a provocat să iasă din Cameră, ajutându-i d-lui Rath o mare grupă de deputați patruzeciști-optiști, ca să-l silească pe Alexandru Vaida a părăsi Camera. (Aprobări în stânga. Să-i mulțumiți pentru aceasta! Asta vă este recunoștința? Sgomot).

Președintele sună.

I. Maniu: S'a mai violat imunitatea prin faptul, că d-l deputat Leszkay Gyula majordomul Camerei, a cărui datorie este, ca să stea la dispoziția președintelui de câte ori este nevoie de a se lua măsuri pentru a susține ordinea în Cameră...

Somogyi Aladár: Să-i pară bine că l'a scăpat, de n'a fost palmuit.

I. Maniu: ... s'a amestecat în grupa, care îl urmărea pe Alexandru Vaida și în loc de a soma această grupă, ca să se împrăstie și ca să-l lase lui Vaida posibilitatea de a-și îndeplini funcția de deputat, d-l majordom a zis, că »numai să nu-l loviți«, prin care fapt d-l majordom în loc de a face posibil, ca fiecare membru al Camerei să-și poată exercia dreptul de deputat... (Voci: Să trăiască Leszkay)... a conlucrat și d-sa la scoaterea lui Vaida prin forță.

Hentaller Lajos: Bine a făcut.

I. Maniu: Dar, On. Cameră, aflu că e o gravă violare a dreptului de imunitate și în acel fapt, la care eu însumi nu am asistat, despre care însă d-l președinte va binevoi a ne lămuri și a ne împrăstia nedumeririle cu atât mai mult, pentru-că acest fapt s'a publicat nu numai în ziarele din patrie, ci și în cele din străinătate... (Voci în stânga: Minciți acolo destule! Umpleți lumea cu minciuni!)

Președintele sună.

Somogyi A.: Ne vin scrisori anonime.

(Va urma.)

După acestea s'a continuat dezbaterrea proiectului de la ordinea zilei. Dep. Zboray, deși excepționează unele dintre dispozițiile pragmatice de serviciu, primește proiectul. Dep. croat *Surmin* vorbește în limba croată în contra proiectului, apoi ședința se închide.

S'a fost lătit știrea că deputații naționaliști ar fi promis președintelui camerei Iusth că Vaida nu va lua parte la ședințele dietei până la toamnă. Știrea aceasta a fost desmintită de cătră cei din clubul naționalist. Față cu aceasta președintele Iusth a susținut eri în foisorul camerei înainte mai multor ziaristi, că desmintirea aceasta nu ar fi bazată și că cu două săptămâni înainte de asta, când fu înștiințat că Vaida vrea să vină în dietă în ziua următoare, Iusth să-i fi sfătuit pe Dr. Mihali și pe cei ce erau cu el, ca Vaida să nu să arate până la toamnă în cameră. Ear la sfârșitul convorbirii deputații naționaliști să fi promis, că Vaida nu se va prezenta până la toamnă. De ce totuși Vaida a vrut să intre acum după două săptămâni iarăși în cameră, aceasta este secretul lui — adause Iusth.

În fața afirmării lui Iusth va da de sigur lămuriri clubul naționalist.

Comisiunea de imunitate, căreia camera deputaților i-a predat afacerea de imunitate a deputatului Vaida, va ținea zilele acestea ședință, pentru a discuta afacerea.

zic, că scuz purtarea prîntesei Rasumin. Trece însă cu vederea împrejurările, în cari ne aflăm. La curtea din Berlin și Potsdam au dreptate, dacă se țin strict de toate regulile etichetei. Noi însă trăim aici într'o țară, unde cultura pășeste mai încet înainte. Toate sunt aici numai în germe. Pentru aceea trebuie adesea să mai închid un ochi față cu astfel de aparițiuni, cari de altcum ar merita dojană. Și cu drept cuvânt aş aștepta dela femea, care împarte tronul cu mine, să dovedească aceeași toleranță și indulgență.

Abia iură pronunțate aceste cuvinte, când Eudoxia Rasumin veni direct spre Țar. Trenu ei lungă de mătase grea țoșnea peste parchete. Brățările ei de aur masiv sunau la fie-care pas, pe care-l făcea și ea striga deja din depărtare: »Py pense!«

Fața bărbătească, frumoasă a Țarului se făcu purpurie.

Și întorcându-se spre soția lui zise: Intr'adevăr asta o uitaseam cu totul! De aici se poate ușor vedea, ce lezne suntem noi bărbații înșelați de femei! Pe când ședeam eri la dessert, s'a găsit într'o coaje de migdală doi simburi. Prințesa fu așa de amabilă, și mi-i oferă, și luai cu condițiunea să-i împărțim. Și astfel am făcut un rămasăg! Cu toate că imi propusesem să țin în minte rămasăgul, trebuie să recunosc, că l'am pierdut.

(Va urma.)

Alegerile parlamentare în România. Alaltăeri au avut loc alegerile de balota-giu dela colegiu I. de senat. În județul Gorj au fost aleși Const. C. Danielescu (liberal) și Toma Cămărășescu (conservator), în R.-Sărat Ioan Grădiștean cons., în Dorohoiu G. G. Burghilea liberal, în Covurlui C. Plesnilă conservator, în Fălciu Leonida A. Constantin liberal, în Dâmbovița Const. P. Olănescu conservator și în Olt C. Fontineanu liberal.

Conflictul greco-român. Cercurile diplomatice române din Constantinopol desmint știrile răspândite, că ar fi avut loc tratări în ce privește aplanarea conflictului greco-român.

Noua lege școlară și Sașii.

»Sieb. D. Tageblatt« vorbește despre noua lege școlară, care a fost sancționată și care va intra în vigoare la 1 Iulie 1907 ca articol de lege 27 din anul 1907 »Asupra raporturilor de drept ale școlaelor elementare populare, cari nu sunt ale statului și asupra regulării salariilor învățătorilor populari, comunali și confesionali«. Numitul ziar arată, cari sunt problemele ce se nasc pentru conducerea bisericească și politică a poporului săsesc din amintita lege.

În primul rând, zice, autoritățile noastre săsești trebuie să-și desfășure toată influința, pentru ca ordonanța de executare, ce se va da pentru aceasta lege și care trebuie să apară în timpul cel mai scurt, să țină samă de toate dorințele, cari mai pot fi împlinite între limitele trase de textul legii. E vorba, ca prin ordonanța de executare să se pună stavilă tuturor viitoarelor interpretări a paragrafulor legii în sens șovinist, ca toate pasajele întunecoase sau cu mai multe înțelesuri să fie interpretate cu deplină claritate. Și ca pretutindeni, unde anumite dispozițiuni sunt lăsate chibzotei discreționare a ministrului, acestea să se facă într'un mod cât se poate de favorabil poporului nostru săsesc așa, ca printr'asta să fie legați și viitorii miniștri de instrucțiune. »S. D. Tagebl.« nu se îndoeste, că deputaților sași le va succeda așa folosi influența politică cu succes în interesul școlaelor săsești. Mai exprimă speranța, că ministru va dovedi ceea ce a asigurat, că proiectul de lege nu e îndreptat în contra poporului săsesc, a cărui susținere și promovare este un interes al statului. Viitorul cel mai apropiat va arăta, zice, dacă optimismul nostru este justificat ori nu.

Încât pentru ordonanța de executare, se tratează de lucruri de o importanță relativ mică. În fond însă trebuie ca noi înșine să căutăm a ne trage seama cu dispozițiunile legii Apponyi. Primul apel se face la iubirea de jertfă a poporului nostru.

Aici foaia sibiană arată, că urcarea salariilor învățătorilor reclamă, ca poporul săsesc să-și impună însuși contribuții es-traordinare și pentru a face aceasta să cere o conștiință de sine foarte dezvoltată națională. Se cere, ca poporul să țină cu tărie la idealurile culturale sale. Clasa inteligentă a poporului are datoria de a trage și pe cel mai sărman țăran și pe ultimul ziler în cercul ideii naționale. »S. D. Tagblatt« vorbind despre ajutorul de stat, ce-l pune în vedere legea zice: »că nici să nu se gândească Sașii de a cere acest ajutor, căci el ar lega mâinile poporului și l'ar aduce acolo, ca în cele din urmă să renunțe a-și conserva de sine stătător cultura sa germană.« Paragraful, în cari e vorba de sprijinul dat de cătră stat, nu e permis să existe pentru noi.

Spune apoi, că învățătorii populari de ambele sexe ai poporului săsesc au fost aduși prin noua lege și mai mult în primul plan ai luptătorilor naționali. Aceasta este onoare, dar înseamnă și o măsură mare de îndatoriri. Conștiința despre aceasta trebuie să-i pătrundă acânc. Ei vor avea greaua problemă dublă de-a împlini pretensiunile de limbă ale legii, întru cât atârnă dela ei, iar pe lângă aceasta să nu greșească adevărata și înalta țintă a celor ce susțin școlaele și a învățământului în genere, care este deșteptarea puterilor spirituale în junime și creșterea ei în mod armonic pentru știința și trebuințele vieții. Arată, cum toți trebuie să ajute învățătorilor în activitatea lor. Înainte de toate, zice, trebuie să le ajutăm, ca ei înșiși să-și poată însuși limba maghiară în așa măsură, ca să nu fie excepționali de cătră organele de control ale statului. Dacă învățătorul poate dovedi, că el însuși cunoaște limba statului, îi va succeda mai ușor de-a convinge pe inspectorul de școlae, că neajungerea școlului indicat în lege nu e vina lui, ci a imposibilității obiective a acestei ținte

pusă nu de înțelepciunea pedagogică, ci de-o încăpăținare politică. Și e speranță, că experiențele praxeii vor corege curând absurditatea teoriei despre învățarea necondiționată a limbii statului în școala populară.

Condițiunea primordială pentru orice conlucrare în interesul școlaelor populare și contra vătămărilor, ce ne poate aduce legea de școală, este o concentrație conștie de ținta ei a puterilor noastre — zice foaia săsească, și la întrebarea, suntem noi pe cale a ajunge la această concentrație?« răspunde negativ. — În orașe vede o mare desbinare și risipă a puterilor spirituale și morale, și apelează la inteligența săsească, să-și îndrepteze toate puterile asupra unor mari scopuri și să nu le risipească pe multe alte scopuri mici. Și cea mai mare țintă este școala populară săsească pe care legea acum sancționată o zgudue în temelii ei.

Părerile de mai sus ale foaiei săsești sunt de interes pentru cetitorii noștri, ca să știe, cum judecă asupra situației și cum se pregătesc a întâmpina pericolile noiei legi școlare, compatrioții noștri sași.

Voci de pressă

asupra ședinței de Vineri a dietei.

Scandalului din ședința de Vineri a dietei este viu comentat și de organele Sașilor din Sibiu și Brașov.

»S. D. Tageblatt« condamnă în termeni energici atitudinea deputaților kosuthiști zicând între altele, că »scena cu Vaida« înseamnă o nouă pată murdară în viața nu prea curată a parlamentarismului ungar și că »e compromițator pentru întreaga cameră, că nu s'a găsit un singur om, care să se opună cutezantei deputaților Eitner și Rátkey, cari s'au făcut apărătorii violării fățișe a regulamentului camerei și a dreptului constituțional«.

»Kr. Zeitung« scrie în numărul său de eri între altele: »Deputații kosuthiști prin procederea lor au dat un exemplu, că în Ungaria încetează dreptul în momentul, când iese la suprafață pasiunea. Prin procederea lor deputații kosuthiști au compromis statul de drept ungar în fața întregii Europe... Cu astfel de mijloace nu se va putea ajunge în Ungaria niciodată la o rezolvare pacinică a chestiunei naționalităților«.

»Wiener Sonn. u. Montagszeitung« scrie între altele:

Despre partidul independist maghiar se poate zice ceea-ce s'a zis despre Stuarti: el n'a învățat și n'a uitat nimic. Ura lui contra celorlalte naționalități e așa de tare, încât n'o poate stăpâni.

S'avem în vedere numai întâmplările scandaloase, când cu aparițiunea deputatului român Vaida în camera deputaților ungiuri. Nu mai trebuie să amintim condamnările grele contra presei Nemaghiarilor spre a câștiga documente pentru ura, ce domnește în tabăra independistă contra naționalităților. Nu văd ei, ce greșită epolitică lor?

Cronica din afară.

Situația în Serbia. Campania contra ministrului-președinte Pasic, care precum știm a prezentat alaltăeri regelui dimisiunea, s'a început cu un șir de destăinuri senzaționale, pe cari le face ziarul radical »Pravda«. Acest ziar declară în numărul său de eri, că în 1893 Pasic a primit în urma cererii făcute guvernului rus suma de 25 mii ruble pentru a agita în contra guvernului liberal de atunci. Acelaș ziar declară, că va publica dovezi pentru întărirea afirmaței sale. Situația politică din Belgrad continuă a fi din cele mai critice.

Mișcarea din sudul Franței. Din Montpellier se telegrafiază, că manifestul de protestare a viticultorilor a fost impu-nător. D-l Marcelin Albert, promotorul mișcării viticultorilor a rostit un discurs, în care a amintit hotărârea luată de a nu se mai plăti impozite și că demisiunea tuturor consilierilor municipale din sudul Franței este cam un fapt împlinit. Oratorul îndeamnă pe manifestați să jure, că vor rămânea neclintți la posturile lor pentru apărarea intereselor viticole prin toate mijloacele. Mulțimea a făcut apoi manifestațiuni călduroase conducătorilor lor.

Dezertori bulgari formând bande în Macedonia. Din Sofia se anunță, că îndemnați de agitatori încă nedescoperiți și profitând de o permisie de esire, 30 de soldați din garnizoana din Filipopoli au dezertat pentru a pătrunde în Macedonia. Ca să înșele poliția, în loc să ia drumul prin munții Rhodope, care este cel mai

5.
În sazelele festive din Zarskoi-Selo se mișcau oaspeții în sus și în jos. Prețioase vase umblau din mână în mână. Champania spumega prin pahare.

»Sirec.

Țarul Nicolae se întoarce.

Alexandra Feodorowna păși lângă el. »Aș dori să rog pe Majestatea voastră, să observe pe prințesa Rasumin. Purtarea și manierile ei imi pare că se contrastă cu regulile tactului obicinuit aici«.

Vocea împărătesei tremura, fața ei frumoasă era palidă de mânie.

Țarul privi într'acolo. Eudoxia Rasumin sta în mijlocul unui cerc, care se formase în jurul ei. Ochii îi scânteiau. Probabil, că vinul ce l'a beut i-a răscolit sângele. Căci aceasta trăda risul ei răsfățat, ce se auzia tare, și se vedea la ea o oare care pasiune în fiecare mișcare a corpului ei frumos.

Intr'adevăr, Eudoxia Rasumin era frumoasă! Poate nici odată mai mult ca în acest moment, în care ea se prezenta tocmai așa cum gândea și simțea! Din ochi îi ieșiau văpaie pasionate.

Dispoziția Țarului șovăia între nemulțumire și între admirație. Zise după aceea soției lui luând-o de mână, ca și cum ar voi s'o imbuneze:

»Scumpă amică, imi pare, că tot lucrul îți iai prea tragic. Cu asta însă nu voi să

scurt, și cătră care autoritățile militare își îndreptau cercetările lor, ei au luat drumul cel mai lung prin Kustendil. Măsuri extraordinare au fost luate pentru a împiedeca trecerea lor la fruntarie și pentru a-i aresta. Doi dintre evadați au fost prinși. Ei mărturisesc, că mișcați de măcelurile organizate de bandele grecești și sârbești contra Bulgarilor din Macedonia, ei voiau să treacă granița pentru a înlocui armata turcească în datoria de a extermina bandele, datorie, pe care nu o îndeplinește nici-o dată. Ei pretind acum, că nu au fost îndemnați să desereteze, adăogând că acțiunea lor a fost spontanee și că cetirea știrilor recente din Macedonia i-a exasperat cu deosebire.

Guvernul bulgar va face tot ce-i stă prin putință pentru a aresta pe toți vinovații și a-i pedepsi în mod exemplar pentru dezertare, care prin natura sa, ar putea amenința în mod serios disciplina în armată. Ministerul de război într'un ordin de zi, declară, că va pedepsi pe vinovații fără milă.

Tratatul franco-japonez. După ziarul »Figaro« tratatul franco-japonez se compune din două părți; o parte privitoare la tratat și cealaltă la declarațiuni. Franța și Japonia declară, că sunt insuflete de dorința de a se înțelege și a consolida raporturile lor amicale și a pune interesele lor în concordanță în Asia Orientală, unde aceste două puteri exercită influența lor în chip diferit. Cele două puteri recunosc, că independența și integritatea Chinei constituie prima garanție a apărării intereselor lor. Întărirea păcii interne și siguranța imperiului Chinei sunt necesare pentru toate interesele europene fără excepțiune. Franța și Japonia își garantează statul quo în Asia.

STIRILE ZILEI.

— 29 Maiu v.

De la expoziția din București. Ca colaboratori au primit »Medalia de aur cu diplomă specială« următorii domni: Dr. Aurel Murășianu, directorul ziarului »Gazeta Transilvaniei« Brașov, Teodor V. Păcățianu, directorul ziarului »Telegraful român« Sibiu, Ioan Rusu-Șireanu, directorul ziarului »Tribuna« Arad și Dr. Valer Braniște, directorul ziarului »Drapelul« Lugoj, iar »Medalia de bronz« A. C. Domșa, directorul »Unirei« din Blaj.

Profesori definitiv. Ambele corporațiuni administrative ale școalelor centrale române din Brașov au ținut ieri câte o ședință, în care au fost aleși profesori definitiv d-nii Dr. Alexandru Bogdan și Tit Liviu Blaga, până acum profesori provizori la școalele medii, și d-l Dr. Sterie Șinghe catechet la școala comercială superioară și reală, catedră extraordinară ce s'a sistematizat de curând.

Proces de presă. Procuratura din Cluj a intentat un nou proces contra ziarului »Revista Bistriței« pentru articolul »Votul pentru toți« din nr. 18 și pentru reproducerea unei părți a discursului de deschidere al Metropolitului Meșianu, rostit în Dumineca Tomei.

Primarul Vienei Dr. Lueger a fost numit de către societatea academică »România Jună« din Viena membru onorar. O deputațiune i-a predat săptămâna trecută diploma de membru onorar.

Drept de firmare. Direcțiunea institutului »Albina« în ultima sa ședință a investit pe d-l Iosif Oncioiu, șef-contabilul filialei »Albinei« din Brașov, cu dreptul de a semna firma comulativ cu câte un membru din direcțiune.

Concertul Reuniunii române de cântări din Brașov va avea loc, după cum am anunțat deja, Vineri 1 (14) Iunie 1907, în sala Redutei cu următorul program:

I. Patru cântece pentru cor mixt à capella: a) G. D. Kiriak: »Jalea orfanului«, »Străină pe lume«; b) »Stăncuța« și »Nevasta care iubește«.

II. Patru cântece pentru cor mixt à capella: a) D. Popovici: »Cireșele«; b) G. Dima: »Cucule cu peană sură«, »Plugu-rile« și »Nu-i dreptate«.

III. F. Mendelssohn-Bartholdy: »Prima noapte vrăjită« (Die erste Walpurgisnacht) baladă pentru soli, cor și orchestră.

Concertul se dă cu concursul orchestrei orașenești, augmentată cu mai mulți membrii ai »Societății filarmonice«. Inceputul la oarele 8 seara.

Membrilor onorari, ajutători și activi li se aduce la cunoștință, că li se vor libera biletele, ce le compet în înțelesul statutului, din partea secretarului reuniunii

Joi în 13 Iunie n. dela orelle 11—1 a. m. în sala profesorală a gimnasiului român. În aceeași zi după amiază biletele se depun spre vânzare în librăria Hiemesch. Membrii sunt rugați a-și lua la timp în primire biletele pentru evitarea eventualelor încurcături.

Congresul internațional al petrolului. Din București se scrie: Comisiunea pentru organizarea congresului internațional al petrolului, care se va ținea la toamnă în București va lucra în tot timpul vacanței pentru stabilirea programului definitiv al lucrărilor și excursiunilor, ce se vor face cu această ocazie. Congresul promite a fi foarte important și a atrage în România oameni de științe din toată lumea. E vorba, că ședința de deschidere să fie presidată de M. S. Regele, care va rosti și discursul inaugural.

O jertfă a duelului american. Duminecă după amiază s'a sinucis în baia Bauer din Hodmezovasarhely Czeisler Samuel, conducătorul marelui firme Stadler Iozsef din Budapesta. Czeisler e jertfă a duelului american. Înainte cu 5 ani ca soldat s'a certat cu un camarad. Pentru aplanarea acestei pe cale cavaleerească și-au ales duelul american. Czeisler a tras bila neagră și conform învoelii peste 5 ani avea să se impuște. Acum s'au împlinit cei 5 ani. Czeisler își uitase deja de acest lucru, dară contrarul său, care nu de mult s'a întors din America, l'a făcut atent, la angajament amenințându-l, că în caz, că Czeisler nu se va sinucide, îl va împușca el. Ca să scape de această neplăcută datorință, Czeisler și-a oferit averea sa în valoare de 30.000 cor., ceea-ce contrarul a refuzat. Nenorocitul tânăr după acestea s'a dus la baie, unde s'a împușcat. În epistola lăsată a numit pe contrarul său. Cazul e cu atât mai tragic, cu cât nefericitul Czeisler se logodise numai de curând.

Nou inginer român. D-l Eugen Tilea a primit Sâmbătă în 8 c. de la Politehnicul din Viena diploma de inginer secțiia generală, poduri și șosele, arhitectură și electro-tehnică.

Luptele internaționale s'au început ieri în circul Stutzbart. S'au luptat atleții unguri Czaja și Șandorffy. Lupta s'a terminat cu învingerea lui Czaya. Intre atleții, cari vor lua parte la luptele internaționale este și românul Petrescu. Directorul circului a adus ieri la cunoștința publicului, că cunoscutul luptător danez Ies Petersen va sosi astăzi la Brașov pentru a lua parte la luptele internaționale.

Concertul Rădulescu. Cântărețul de concerte Rădulescu aranjază Joi seara în Sibiu un concert cu concursul d-nelor Minerva Brote și Veturia Triteanu și a d-șoarei Selma Welmann.

Bănci nouă românești. »Receana«, institut de credit și economii, soc. pe acții este firma unei nouă întreprinderi financiare pe cale a se înființa în Telechi-Recea (com. Făgăraș). »Sbrugurul«, institut de credit și economii, soc. pe acții în Pianul sup. (com. Sibiu), un alt institut de bani nou, și-a convocat adunarea generală de constituire pe 9 crt.

Furtul unei icoane sfinte. Din Varșovia se anunță, că din biserica din Miedniwece s'a furat o icoană a Maicei Domnului cu ramă de aur încrustată cu diamante. De asemenea s'au furat și mai multe obiecte prețioase din altar în valoare de 300.000 ruble. Hoții au dispărut.

Câni turbați. Din București se scrie: În Capitală se constată de câteva timp foarte numeroase cazuri de turbare la câini. La institutul antirabic sosesc zilnic câte 20—30 de pacienți mușcați de câni turbați, cărora li-se fac injecțiuni. Turbarea se propagă în mod neexplicabil de iute, așa încât se impun severe măsuri sanitare pentru a nu deveni o adevărată primejdie.

Atentatul din Madrid. Pertractarea procesului atentatului contra părechei regale spaniole s'a terminat. Sentința va fi publicată Joi.

Doi bicicliști bulgari. Anghel Stambuloff și Dimo Zaimoff, care au întreprins o călătorie pe biciclete din Sofia la Londra au sosit ieri după amiază în Brașov. Astăzi dimineața au plecat deja mai departe luând direcțiia spre Cluj-Budapesta-Viena etc. Bicicliștii se folosesc de roata Gritzner.

Creșterea apelor Dunării. Din Giurgiu se comunică, că apele Dunării sunt în creștere.

Sunt fericite fetele cu zestre?

Revista germană »Frauen Rundschau« a pus cetitoarelor sale o întrebare foarte curioasă și anume: Sunt fericite fetele cu zestre?

Cele mai multe din răspunsuri au fost că fetele, cari să mărită fără zestre, n'au de loc de ce să invidieze pe cele, cari au. Toate speranțele și iluziile, pe cari și le face o fată cu zestre, sunt nimicite, îndată ce a trecut pragul casei bărbatului, ce i s'a ales. Pe când fata săracă se acomodează cu situația bărbatului, ori care ar fi ea, cea bogată, bazată pe zestrea ei cea mare, care îi garantează luxul, vede că de cele mai adesea-ori și-l procură cu mare greutate. Catastrofa ce urmează de cele mai multe ori, după ce soția și-a permis un lux mai mare decât ar putea să și-l facă, e mai teribilă decât amenințarea soției sărace, că ea și soțul ei n'au ce să mănânce.

La 100 de căsătorii nefericite, sunt 20 de cazuri, când bărbatul nu pot să ofere soțiilor lor, ceea ce ele aveau acasă ca fete. Zestrea este în scurt timp mîncată și soția rămâne doar' cu plăcerea de a-i spune bărbatului, că »acasă sta mult mai bine«.

Chestiunea aceasta fiind foarte interesantă, nenumărate cetitoare ale revistei »Frauen Rundschau« au răspuns.

O doamnă scrie: La întrebarea d-v., eu răspund, că nu, o fată cu zestre nu poate să fie fericită. Vă voi povesti o astfel de tragică existență. O rudă a mea îndepărtată, fata unui milionar, în vârstă de 22 ani. E foarte ascultătoare, deoarece așa a fost obișnuită acasă. În școală a fost una dintre cele mai bune eleve. După ce și-a sfârșit școala, a trăit într'un cerc de prietene, cari nu se ocupau decât de artă și literatură. Cu această ocazie s'a pus în curent cu ideile noi, și mai ales cu cele ce privesc educația și instrucțiunea fetelor. A urmat în urmă seminarul de studii pedagogice și a căpătat și o diplomă de profesoară. Ca să se facă profesoară, nici vorbă nu era, părinții nici nu au voit să audă și cum ea era ascultătoare, s'a supus. Dragostea ei pentru știință a făcut-o însă să se ocupe cu învățătura fetelor sărace.

Pentru a putea fi de folos și altfel elevelor, ea a cerut părinților bani de buzunar. Părinții au refuzat'o sub cuvânt, că are tot ce-i trebuie. Fata despre care vorbesc nu se va mărita nici o dată. Cei car, au cerut'o, au voit'o pentru marea ei zestre, ea a refuzat deci ea. Singurul cel care o iubea în adevăr, s'a sinucis, fiindcă părinții fetei nu au voit să audă de o astfel de căsătorie. Această bogată, dar nefericită fată a început să se vestejească și cât ar fi fost ea de folos societății!»

O altă doamnă scrie: »O fată cu zestre, care se mărită, nu e fericită, de oarece în totdeauna conflictul dintre ea și soțul va fi grav. Ea va cere poate chiar și mai mult de cât a dat soțului; acesta va refuza cu atât, cu cât i se cere mai mult. Zestrea apoi poate fi ușor pierdută printr'o singură speculațiune. Ce va face soția, care era obișnuită să nu muncească nici o dată? Multe dintre cetitoare propun măsuri de îndreptare: O nouă educație a fetelor; învățarea lor să știe preții banul; aplicarea lor la munca caznică, etc.

Bibliografie.

A apărut Nr. 6. din »Ramuric«, revistă literară lunară, cu următorul sumar: N. Bănescu: Chestia rurală o chestie de cultură. Elena Farago: Pauru Crucii (poezie). A. Măndru: Nunta Florilor (poezie). I. Agărbiceanu: Fragmente. Ecet. Pitîș: În cimitir (poezie). I. U. Soricu: Rândunica (poezie). Ana Codreanu: La masa lui Traian (schiță). St. Braborescu: Străvechiul Talisman (poezie) d. José-Maria de Heredia. G. Sapunaru: Bunica (poezie). P. Partenie: Moșul dela Nr. 93 (schiță). Radu Crivăț: De vrei să mergi cu mine (poezie). D. N. Ciotori: Haoul Plopului (schiță), Din mitologia nordului. N. Bănescu: Cronică. Redacțiia și administrațiia: Strada Știrbei-Vodă. Craiova. Abonamentul anual: în țară 4 lei. În străinătate 6 lei.

A apărut Nr. 22 din »Sămănătorul« revistă literară săptămânală cu următorul sumar: Adina Gr. Olănescu: Cugetări (dintr'un manuscript postum). Elena Farago: Din trecut (după H. de Régner). Zamfir C. Arbure: Elementul inconștient în mișcările multimei, (II). Ecaterina Pitîș: Sonet. C. Sandu-Aldea: Frații de cruce (novelă, sfârșit). D. Teleor: Eminescu (sonet). G. Murgoci: O săptămână pe Atlantic. Ion Corbu: Dragoste. G. V. Botez-Gordon: Samariteanca (traducere din Edmond Rostand). Sc. și St. P.: Cronică: D. Onciu: »Tradițiia istorică în chestiunea originelor române«. I. Boteni: »Casa din Muscel«. N. Bănescu: »Viața lui Pericle« de Plutarh. Nicolae Iosif: »Vieritul«. Z. Verzea: »Daniela« (comedie). »Revista învățământului«.

»Țara Noastră«. »Lupta«. Concertul dat de personalul institutului »Minerva«. Redacțiia și administrațiia: B-dul Academiei Nr. 3. Str. Edgar Quinet Nr. 4. Abonamentul anual: în țară 10 lei. În străinătate 12 lei.

»Isprăvile lui Păcală« de P. Dulfu, carte premiată de Academia română cu premiul »Eliade Rădulescu«, de 5000 de lei. Ediția a doua prelucrată din nou. Cu numeroase ilustrațiuni. 8° mare 266 pag. București, editura Librăria națională, Calea Victoriei 117. 1907. Prețu Lei 1.75.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 11 Iunie. Ministrul Andrassy a făcut ieri în culoarele dietei în fața mai multor deputați o semnificativă declarațiune în »chestia Vaida«. »Dacă a greșit ceva Vaida în contra națiunii maghiare« — a zis Andrassy — »pentru aceasta nu i-se pot detrage drepturile de deputat. E absurd, ca tocmai aceia să întrebuinteze forța în cameră, cari în continuu accentuează inviolabilitatea constituției și a regulamentului camerei«. Andrassy a mai declarat că dacă »cazul Vaida« va ajunge înaintea camerei el va vota necondiționat pentru aceea că imunitatea lui Vaida a fost violată.

București, 11 Iunie. Rezultatul alegerilor colegiului II de cameră, deși încă nu se cunoaște definitiv, este favorabil guvernului, reușind aproape în toate județele candidații guvernului. Intre cei aleși este și ministrul lucrărilor publice G. Morțun ales la Roman. Dintre conservatori au fost aleși până acum N. Filipescu (Vasluiu) și Dr. Gruescu (Mehedinți). În Tecuci s'a declarat balotagiul între liberalul N. Pelin și candidatul conservator I. Anghelescu. În București opoziția n'a prezentat candidați. Rezultatele alegerilor din Iași și Botoșani, unde au candidat d-nii N. Iorga și Cuza nu se cunosc încă. O telegramă expediată din Iași după miezul nopții anunță, că se cunoaște rezultatul numai dela 2 secțiuni. Situația voturilor la aceste două secțiuni este următoarea: Mărzescu 357 voturi, Sterea 342, Iorga 311, Panu 290, Cuza 262 și Vasiliu 265. La secțiunea III se continuă despozierea voturilor, cari se mențin în ordinea de mai sus. Alegerea d-lui Iorga pare asigurată.

Londra, 11 Iunie. La teatrul din Brucklin a avut loc o reprezentație de copii. În mijlocul spectacolului a izbucnit o panică teribilă care putea avea urmări înfricoșătoare. Un copil din galerie dând alarmă de foc, femeile și copiii speriați începură să se grămădească spre eșire. — Au avut loc scene îngrozitoare, hainele și pălăriile tuturor au fost sfâșiate și multe persoane au fost călcate în picioare. Din fericire nu e de înregistrat nici un mort. Profitând de învălmășală indivizi răi făcători s'au datat la jafuri. Copilul care a dat alarma n'a putut fi aflat.

Ostrau (Moravia), 11 Maiu. În mina de cărbuni din Polnisch-Ostrau, s'a întâmplat o mare nenorocire. Opt lucrători au fost îngropați sub un bloc de cărbuni, care s'a prăvălit asupra lor. Luându-se imediat măsuri de salvare, 6 din ei au putut fi scoși cu viață. Ei se află în stare gravă. După amiază s'a găsit cadavrul lucrătorului al 7-lea. Al 8-lea lucrător se află încă sub ruine unde și-a găsit probabil sfârșitul.

Diverse.

O jertfă a propriei frumseți. Sub Carol I. din Englitara era fiica lui Sir Eduard Stanley o frumșete mult admirată și anturată. Ea se mărită după Lord Digby. Acesta era așa de fericit, că posedea o soție atât de frumoasă, amabilă și de toți lăudată, încât își da toată silința să-i conserve frumșetea ei. El singur inventa diferite mijloace, prin cari să și păstreze vioiciunea feței, frumșetea mânilor, și splendoarea părului ei. Într'un timp o nutria numai cu claponi, cari erau îngrășați cu vipere. Însă tocmai în urma acestor esperimente și chinuri, muri frumoasa Lady în floarea vieții la prima Mai a anului 1638.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Braniceș

Se caută

Un cumpărător de lână, român, cu cunoștințe temeinice în materie. Angajament anual cu leafă și provizion. Garanția este indispensabilă. Se preferă cei-ce cunosc tara și pe producătorii de lână.

Ofertele să vor adresa direct către

Fabrica de postav Azuga.

3-3.

Nr. 1383-1907.

PUBLICAȚIUNE.

Casa din Brașov suburbiul superior strada Prundului Nr. 53, prot. fund. Brassó Nr. 3567 A + 4540 top. proprietate a erezilor după Romul Pretric, se va vinde aceluia, care va oferi cel mai mare preț la licitația verbală, împreună cu oferte în scris, care se va ținea **Joi, în 7/20 Iunie 1907 la 10 oare a. m.** în cancelaria Scaunului orfanal orașenesc strada Porții Nr. 63 etagiul II.

Ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor. și cu un vadiu de 5% ale prețului oferit să pot prezenta conducătorului Scaunului orfanal orașenesc până **Joi în 7/20 Iunie 1907 la 9 oare a. m.**

Din ședința Scaunului orfanal al cetății libere Brassó, ținută în 4 Iunie 1907. 2882,2-2.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de **Tunaru din Dumbrău, Popa.** — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pöte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Sz. 8-907.

közp. vál.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirrét tétetik, hogy a Nagyméltóságú Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak 22920-905. VII. sz. magas engedélyével a Törösváron évente eddig aug. 8-án és okt. 6-án megtartott országos vásárok 1907. évtől kezdve minden év **Augustus 9-én és November 21-én** fognak megtartatni.

Törösváron, 1907 évi Majushó 25.

A törösvári községek központi választmánya.

3-3.

PUBLICAȚIUNE.

Să aduce la cunoștință publică că cu concesiunea Inaltului Minister r. u. de comerț de sub Nr. 22920-905. VII. târgurile de țeară ce să țineau până acum în Bran în 8 August și 6 Octobre sau concesiunea să se țină din anul 1907 începând în 9 August și în 21 Novembre st. n. în fiecare an.

Bran, în 25 Maiu 1907.

Comitetul central al comunelor brănene.

A XXVI Loterie de stat reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria aceasta conține **11,969 câștiguri** în suma totală de **365,000 cor.**, cari se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150,000 coroane.

Și:		10 câștiguri cu	1,000 cor.
1 câștig principal cu	20,000 cor.	150	100 "
1 " " " "	10,000 "	300	50 "
1 " " " "	5,000 "	1500	20 "
5 câștiguri " " "	2,000 "	10,000	10 "

Tragerea urmează irevocabil în 28 Iunie n. 1907.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la Direcția Loteriei r. u. în Budapesta (Oficiul vamal), la toate oficiile de Poste, Dajdie, Vamă și Sare, la stațiunile Căilor ferate, Traficii și Zaratii.

(2846,7-6.)

Diracțiunea loteriei reg. ung.

Avis important!

Aduc la cunoștința On. public de **Dame** din loc și din împrejurimea Brașovului, că m'am reîntors din voiaju din streinătate și am adus un mare asortiment de

PĂLĂRII

de Dame, de Domnișoare și de copii.

Bogat asortiment de **Modele** din Wiena și Paris se găsește totdeauna în magazinul meu. — **Pălării vechi** prelucrez după moda cea mai nouă cu prețuri foarte moderate.

Asemenea să primește în salonul meu orice comandă de **Rochi, Bluze, Costume de Dame și de copii de cusut** cu prețuri foarte reduse. Rog On. public de Dame de a-mi da sprijinul D-lor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

Strada Porții Nr. 16. Etagiul I.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și târguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumneșeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprinșd rugăciuni de dimineța și de sêră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acêsta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acêsta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „**Lauda lui Dumneșeu**“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pöte căpêta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închietóre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și pödóbă mai mare	3.10
" " " cu încheietóre	1.80		
" " " cu cadriu argintat și închietóre	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „**Cartei de rugăciune**“ întocmíte de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprinșd asemenea tôte rugăciunile nöstre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru tóți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin **Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.**

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădüt cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in totă mărime.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutingeria, de pe parcul Rudolf

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielei, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.